

15/2006. (IV. 3.) OM rendelet
az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről

IRODALOM- ÉS KULTÚRATUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. *A mesterképzési szak megnevezése:* irodalom- és kultúratudomány (Literary and Cultural Studies)

2. *A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:*

- végzettségi szint: mesterfokozat (magister, master; rövidítve: MA)
- szakképzettség: okleveles irodalom- és kultúratudomány szakos bölcsész
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Philologist of Literary and Cultural Studies

3. *Képzési terület:* bölcsészettudomány

4. *A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:*

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: magyar alapképzési szak irodalomtudomány vagy a művelődéstudomány specializációval.

4.2. A 10. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető alapképzési szakok: anglisztika, germanisztika, romanisztika, szlavisztika, szabad bölcsészet.

4.3. A 10. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alap- vagy mesterfokozatot adó alapképzési, osztatlan vagy mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzési szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. *A képzési idő félévekben:* 4 félév

6. *A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:* 120 kredit

6.1. Az alapozó ismeretekhez rendelhető kreditek száma: 8-12 kredit;

6.2. A szakmai törzsanyaghoz rendelhető kreditek száma: 38-42 kredit;

6.3. A differenciált szakmai anyaghoz rendelhető kreditek száma: 48-52 kredit;

6.4. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit;

6.5. A diplomamunkához rendelt kreditérték: 20 kredit;

6.6. A gyakorlati ismeretek aránya: az intézményi tanterv szerint legalább 25%.

7. *A mesterképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:*

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik alkalmasak irodalmi és kulturális jelenségek, művészi szövegek tudományos elemzésére, azok esztétikumának és poétikai-retorikai létmódjának figyelembevételével. Ismerik a modern kommunikáció közegeit, a nyelvi-közvetítési rendszereket, a nyelv művészetének és médiumainak sajátosságait, valamint az irodalmiság legaktuálisabb társadalmi funkciójára és feltételeire összpontosító

kutatásokat. Alkalmasak a közoktatásban, a könyvkiadásban, a művelődésszervezés legkülönbözőbb szintjein, a kulturális kapcsolatok hazai és nemzetközi csatornáin feladatok ellátására. Megfelelő ismeretekkel rendelkeznek tanulmányaik doktori képzés keretében történő folytatásához.

a) A mesterképzési szakon végzettek ismerik:

- az irodalom- és kultúratudomány elmélyült és hatékony műveléséhez, a napjaink igényei által meghatározott elméleti és gyakorlati elemző készségekhez szükséges szakmai tudásanyagot és kutatási módszereket a szövegértelmezés, az alapkutatás, az irodalomtörténet és az irodalomelmélet terén,
- az irodalom- és kultúraközvetítés különböző ágazataihoz szükséges szaktudás nélkülözhetetlen elemeit (médiumok szerkesztői tevékenysége, újságírás, kulturális igazgatás, reklám, társadalomtudományi és kultúrapolitikai elemzés), valamint a kulturális szolgáltatásokban végzendő munka fontos összetevőit: rendezvényszervezés, intézmények és programok tervezése és irányítása,
- az interdiszciplináris együttműködésre épülő kulturális feladatok lényegi követelményeit és elvégzésük módozatait: kapcsolattartás külföldi intézményekkel, projektek szervezése,
- a könyvszakma, az igényes és kreatív kiadói munka elvárásait: az irodalmi, kulturális és társadalomtudományi kiadók és folyóiratok szerkesztésének alapjait.

b) A mesterképzési szakon végzettek alkalmasak:

- a tudományág szakmailag számottevő, nemzetközi szintű művelésére, diszciplináris összetevőinek aktuális úrafogalmazására, napjaink kihívásainak megfelelő konkretizálására és a kulturalitás tekintetében is korszerű távlatra helyezésére: publikálás, konferenciaelőadás, részvétel nemzetközi projekteken, oktatás,
- a jelenkori kultúra mediális összefüggéseinek átlátására, konkrét feladatainak kreatív és társadalmilag hasznosítható megoldására: irodalmi reprezentáció, kapcsolat a tömegmédiumokkal,
- piacképes szakmai-kiadói-kommunikációs stratégiák tervezésére, nemzetközi kapcsolattartásra,
- pályázati tevékenység folytatására,
- irodalmi szövegek és társadalomtudományi ismereteket igénylő szakmunkák fordítására, lektorálására, gondozására.

c) A szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:

- a modern európai kultúra hagyományainak és normáinak megfelelő hozzáállás: tisztelet, tolerancia, etikus együttműködés,
- szakmai motiváció az irodalomnak és kulturális közegeknek kutatása iránt,
- megfelelő műveltség (főleg az irodalom és társművészeti, a filozófia, az esztétika a történelem és a mediológia terén),
- kreativitás a tudományág sajátos problémaköreinek átlátásához és kezeléséhez,
- a tudományos munkához és annak közösségi formáihoz általában szükséges gondolkodási és habituális tulajdonságok: elméleti érzék, szellemi nyitottság és értéktudat, kezdeményezési és együttműködési képesség, felelősségvállalás.

8. A mesterfokozat és a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök:

8.1. Az alapképzésben megszerzett ismereteket tovább bővítő, mesterfokozathoz szükséges alapozó ismeretkörök 8-12 kredit:

Az irodalomtudomány újabb, kultúraelméleti orientációjával megjelent területeinek áttekintése és módszereinek elemző elsajátítása. Mű- és diskurzuselemző gyakorlati ismeretek a kulturális médiumok, illetve a különböző kulturális szintek viszonya és ennek történeti alakulása tekintetében.

8.2. A szakmai törzsanyag kötelező ismeretkörei 38-42 kredit:

a) esztétikai és filozófiai ismeretek (az esztétikai-filozófiai diskurzus és az irodalom viszonya, szakszövegolvasás); irodalomtörténeti és elméleti alapfogalmak (irodalomelméleti iskolák, módszerek elemzése, szakmai alapfogalmak újragondolása); műfajelmélet és műfaj történet; az interpretáció gyakorlata a műelemzéstől a kritikaírásig, a szépirodalmi szövegek megértését és az interpretáció hatékonyságát befolyásoló, történetileg változó feltételek reflektálása (28-30 kredit);

b) a szakhoz kötődő területeken további nyelvi, irodalmi, művelődéstörténeti vagy más speciális kérdéskörök ismeretei. (10-12 kredit)

8.3. A szakmai törzsanyag kötelezően választható ismeretkörei 68-72 kredit:

differentiált szakmai ismeretek 48-52 kredit:

választható speciális programok: irodalom- és kultúratudomány, régi magyar irodalom, klasszikus magyar irodalom, modern magyar irodalom, összehasonlító irodalom- és kultúratudomány.

diplomamunka: 20 kredit

9. Idegennyelvi követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga vagy egy, az alapképzés megszerzéséhez szükséges nyelvtől eltérő további nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

10. A mesterképzésbe való felvétel feltételei:

A hallgatónak a kredit megállapítása alapjául szolgáló ismeretek - felsőoktatási törvényben meghatározott - összevetése alapján elismerhető legyen legalább 50 kredit a magyar vagy az anglisztika, a germanisztika, a romanisztika, a szlavisztika, a szabad bölcsészet alapképzési szakok ismeretköreiből.

Az anglisztika, a germanisztika, a romanisztika, a szlavisztika, a szabad bölcsészet alapképzési szakok ismeretkörei mellett továbbá 10 kredit irodalomtudományi ismeret is szükséges. A 60 kredithez - a legalább 50 kredit elismerése után - még hiányzó krediteket a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni.